

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. ארידור:

1. חוק לחיסון פקודת העיריות (מס' 18)

היו"ר י. ארידור:

אני רוצה להביא לידיעת חברי
הוועדה מכתב שקיבלתי ממר בית-דגן,
בעקבות המאמצים שעשינו להזמין את נציגי ההסתדרות לדיון בחוק הזה.
על מכתבו זה נשלחה אליו תשובה, שגם אותה אקרא לפניכם.

במכתבו כותב לי מר בית-דגן:
"במקרה נודע לנו שוועדת הפנים דנה על הצעת חוק|לבת-דין למשמעת
לעובדי הרשויות המקומיות. תמוה בעינינו שהצעת החוק לא הובאה
לידיעתה של ההסתדרות המקצועית הנוגעת בדבר, כדי שתוכל להתייחס
ובצורה מסודרת להצעת החוק. לפיכך נודה לך אם תדאג לכך שתהליפי
הדיון בהצעות החוק הנוגעות לעובדים יכובדו גם במקרה דנן".

לכך נשלחה כאמור תשובה בשם
הוועדה: "א. לא "במקרה" נודע לכם על דיוני ועדת הפנים בנושא בתי-
דין משמעתיים לעובדי הרשויות המקומיות, אלא משום שאני (המזכיר)
לפי הוראת מ' יו"ר ועדת הפנים הודעתי להסתדרות על הדיון והזמנתי
את נציגיכם, ולא פעם אחת.

ב. צר לי מאד שנציגיכם לא הופיעו
למרות ההזמנה שקיבלו בטענה שלא הספיקו להתכונן. נוכח העובדה שהצעת
החוק פורסמה ברבים, מצער היום שלא שמתם לב אליה ולא פניתם להעיר
הערותיכם, לא לפני ההזמנה ולא אחריה.

נדי להתכונן להצעת חוק המעניינת
אתכם אין צורך לחכות להזמנת הוועדה - אם אמנם הנושא מעניין אתכם".

לתשומת לבם של נציגי ההסתדרות.

מה שנוגע לחוק עצמו - נציגי
ההסתדרות יכולים לצאת מתוך הנחה שועדת הוועדה היא שלגבי הרכב בתי-הדין
למשמעת לא נסתפק בהוראה סתמית כפי שיש בהצעת החוק, אלא ייקבעו מסמדות
בחוק הזה מתוך מגמה שבביה"ד המשמעתי תהיה נציגות להסתדרות העובדים.

מר רוזם:

לאור הדיונים שהיו כאן נתבקשנו
לחות את דעתנו על מספר בעיות

עקרוניות.

ראשית - הועלתה כאן תביעה שביה"ד
למשמעת יהיה חובה בכל העיריות. משרד הפנים איננו מתנגד. אנחנו רק
מבקשים שבעיריות של פחות מ-50 אלף תושבים יוכלו שר הפנים לקבוע שיהיה
בי"ד משותף למספר רשויות.

שנית, אני מבקשים ששר הפנים יוכל
להקים בי"ד ארצי, אם במקרה שכך מבקשות הרשויות המקומיות או למקרה
שרשות כלשהי איננה מקימה בי"ד לעצמה.

אין לנו גם התנגדות להקמת בי"ד
איזורי, ושייכתב בחוק "רשויות מקומיות" במקום "רשות מקומית".

מר ברטל:

לדברי היו"ר: אני מצער שההזמנה לא
הונפתה לגורם הנוגע בדבר במישרין,
שהוא הסתדרות הפקידים ולא ההסתדרות. מר משל, שאליו הופנה המכתב, איננו
נוגע בדבר.

היו"ר י. ארידור:
הסיורים הפנימיים בתוך ההסתדרות אינם מעניינה של ועדת הפנים. הפניה היתה אל מזכיר ההסתדרות, והוא צריך היה להעביר אותה למי שצריך.

מר ברטל:
שנית, הארגון היציג לגבי עובדי הרשויות המקומיות הוא ההסתדרות הפקידים.

לגופו של עניין, איננו מתנגדים למשמעת. אנחנו מחייבים אותה ותומכים בהעלאתה, על-מנת שעובדי הרשויות המקומיות יעשו את המוטל עליהם. משום כך איננו מתנגדים לשני הסעיפים הראשונים שבהצעת החוק, האומרים שהמועצה רשאית באישור שר הפנים להקים בי"ד למשמעת. אנחנו מתנגדים להצעה העקרונית להחיל על עובדי הרשויות המקומיות חוק שחל על עובדי המדינה.

היו"ר י. ארידור:
אין הצעה כזאת.

מר ברטל:
סעיף ג' אמר: וראוה חק שירות המועצה (משמעת) יחולו על עובדי העיריות.

היו"ר י. ארידור:
באישור ועדת הפנים, לצורך התאמת החוק האמור.

מר ברטל:
אנחנו מתנגדים עקרונית לכך שחוק שירות המדינה (משמעת) יחול על עובדי העיריות. עובדי הרשויות המקומיות זכאים שיהיה להם הסדר משלהם לענייני משמעת. אני רוצה להפנות את השומת לבכם להסכם הקיבוצי שנחתם בינינו ובין מרכז השלטון המקומי, סעיף 26 שבו אומר: הוסכם בין הצדדים להקים ועדה משותפת של מרכז השלטון המקומי ומרכז ההסתדרות הפקידים, עובדי מינהל ושירותים, כדי לממש את סעיף 67 של חוקת העבודה לעובדים ברשויות המקומיות בישראל בדבר עיבוד תקנון מיוחד בענייני משמעת בעבודה ומילוי החובות המוטלות על העובדים. בעקבות הסעיף הזה מתנהל מ"מ בין מרכז השלטון המקומי לבין ההסתדרות הפקידים על עיבוד תקנון שיקבע את סדרי המשמעת ברשויות המקומיות, ואנו סבורים שמן הדין שיתנו לשני הצדדים אפשרות לסיים את המ"מ.

נוסף לכך, בעיריות ירושלים ות"א יש כבר תקנון, והמ"מ שמתנהל עתה בין מרכז השלטון המקומי וההסתדרות הפקידים מתבסס על התקנון הקיים בעירית ירושלים. הייתי מציע אפוא לתחל למהלך הזה להסתיים. אינני רואה שום צורך שחוק המשמעת שחל על עובדי המדינה יחול גם על עובדי הרשויות המקומיות.

ב.צ. קשת:
למה לא?

מר ברטל:
משום שהם אינם עובדי מדינה, ועקרונית איננו מסכימים שיתפשט הנוהג של החלה על עובדי הרשויות המקומיות של דברים החלים על עובדי המדינה.

ד. קורן:
האם לא כדאי שיהיו קריטריונים שווים פחות או יותר לכל העוסקים בשירות

ד. קורן:

ברמה דומה, על-מנת שהמעברים יהיו קלים יותר וכדומה? אינני רואה בכך טעם לפגם. נכון שזה לא צריך להיות אוטומאטי, אבל אחידות של החוק היא דבר רצוי. נדמה לי שזאת גם האידיאולוגיה של הסתדרות הפקידים.

מר ברטל:

לעובדי הרשויות המקומיות יש ענינים הנוגעים במישרין לעבודתם ברשויות המקומיות. לעובדי המדינה יש ענינים ספציפיים משלהם. ואינני רואה סיבה להחיל נקודות פציפיות של עובדי המדינה גם על עובדי הרשויות המקומיות. חוק הפנסיה לדוגמה חל גם על אלה וגם על אלה. אבל עובדה שהוא מקפח את עובדי הרשויות המקומיות. למשל: שוטרים שהיו בשירות בתקופת המנדט, כשהם נכנסים לשירות המדינה - זמן השירות שלהם נחשב. מה שאין כן כשהם נכנסים לשירות העיריות. מכאן שצריך להתאים את סעיפי החוק לתנאים השונים של עובדי הרשויות המקומיות. אני חוזר אפוא ומציע שמרכז השלטון המקומי ומרכז הסתדרות הפקידים ימשיכו במגעים ביניהם, ונדאה מה תהיה התוצאה. אם התוצאה תהיה תקנון שונה לגמרי מזה של עובדי המדינה - נחליט אז מה לעשות. אבל למה להפסיק מהלך חפשי של מוס'מ בין הצדדים ולהטיל אוטומאטית על עובדי הרשויות המקומיות את החוק שחל על עובדי המדינה?

היו"ר י. ארידור:

מה דעתכם על ההצעה להקים בי"ד ארצי אחד לעוסת בחי"דין נפרדים

לאותן רשויות שבהן יוקמו בחי"דין כאלה?

מר ברטל:

אמרת שאיננו מתנגדים לסעיף 2, המדבר על הקמת בי"ד איזורי. השאלה שהעלה עכשיו היו"ר חדשה בשבילי. ייתכן שגם במגעים המתקיימים בינינו עכשיו יכולה השאלה הזאת למצוא את פתרונה. אינני רוצה לנקוט עמדה שלילית לגבי הנקודה הזאת כבר ממבט ראשון.

מר רוטם:

כמה זמן אתם זקוקים כדי לסיים את המוס'מ.

חרישים-שלושה.

ז. מליון:

מר ברטל:

אפשר לזרז אותו, לאור העובדה שמתקיימים כאן דיונים. אבל תנו לנו לסיים את המוס'מ ולא לקלקל אותו עי"כ שמכניסים הוראות מלמעלה. הרי לגופו של ענין אין לנו התנגדות להקמת בי"ד למשמעת ברשויות המקומיות. אנחנו רק רוצים שהענין יסוכם במגעים המתקיימים בינינו ובין מרכז השלטון המקומי. והרי יש הבדל בינינו ובין עובדי המדינה. בין עובדי המדינה ובין המדינה כמעסיק אין הסכם עבודה; יש תקשי"ד. אצלנו יש הסכם. ולמה להכניס את העובדים שלנו למסגרת של תקשי"ד כשאנחנו חיים זה שנים במסגרת של הסכם?

עובדי הרשויות המקומיות בלאו הכי טוענים בכל מקום שיש לעובדי המדינה תנאים גרועים משלנו - רוצים להחיל אותם גם עלינו. בכל מקום שתנאיהם טובים יותר - איננו מקבלים אותם, כמו למשל השתתפות בהחזקת טלפון וכו'. אני חוזר אפוא ומבקש לא להתערב כרגע במהלך המוס'מ הקולקטיבי, ובסיומו נראה.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
2.12.75

היו"ר י. ארידור:

הזמנו לכאן נציגי שלושה ועדי עובדים: של ירושלים, של בית-שמש ושל קריית-אונזו, כמו גם את נציגי המתדרות הפקידים. נציגי-וועד העובדים של בית-שמש נמצאים איתנו כאן היום. נציגי ועד העובדים של עיריית ירושלים הבטיחו לבוא. בקריית-אונזו יש עכשיו חילופין, ולא ברור אם אנשי הוועדה יבואו. אני מקדם אפוא בברכה את נציגי הוועד של בית-שמש, ומבקש מהם להביע את דעתם על הצעת החוק.

מר בית-דגן:

החוק הוא חוק בתי-דין למשמעת בעיריות, ואילו המוזמנים הם נציגים של מועצות מקומיות.

של מועצות מקומיות.

היו"ר י. ארידור:

הכוונה היא לתקן גם את צו המועצות המקומיות בהתאם למה שיוחלט לגבי העיריות.

העיריות.

מר בית-דגן:

אינני מבין. הרי יש ארגון יציג של העובדים. איך זה מזמינים כל עירייה לחוד?

היו"ר י. ארידור:

זוהי החלטה שנתקבלה בוועדה פה-אחד, ואני מתפלא על מר בית-דגן שמעלה שאלה של הזמנת ועדי עובדים שנבחרו ע"י ציבור. עכ"פ, אני מבקש לא להתווכח אתי על סדרי עבודתה של הוועדה.

מה שנוגע להרכב ביה"ד, המגמה בוועדה היא שייקבע כחייב ביה"ד מורכב מנציג של ועד העובדים, נציג של הרשות המקומית המעסיקה, ונציג נייטרלי שעוד תימצא הדרך כיצד לקבוע אותו. הייתי מבקש שנציגי ועד העובדים של בית-שמש יתייחסו גם להרכב המוצע.

א. אוחנה:

איננו מכירים את פקודת העיריות שמדובר בה. חשבנו שהוזמנו היום רק לשמוע, ועדיין אין לנו עמדה בנושא.

מר בית-דגן:

אני מבקש שתינתן לי אפשרות להגיב על דברי היו"ר, בפרט לאחר שתוכן מכתבי אל הוועדה הוקרא כאן.

מכתבי אל הוועדה הוקרא כאן.

היו"ר י. ארידור:

אני חוזר ומבקש ממך לא להתערב בקביעת סדרי העבודה של הוועדה.

מר בית-דגן:

נשאלה כאן שאלה למה לא לחתור להשוואת התנאים שלנו עם אלה של עובדי המדינה. זה נכון עקרונית. אבל אנחנו רואים טעם לפגם בכך שרוצים להחיל על עובדי הרשויות המקומיות כללים שהם לא היו שותפים בקביעתם. למשל: לגבי חוק הגימלאות הוחלט כבר לפני 20 שנה שבינתיים, עד שייקבע חוק גימלאות מיוחד לעובדי הרשויות המקומיות, יחול עליהם החוק של עובדי המדינה. עד היום אין לנו חוק פנסיה משלנו, למרות שתנאי העבודה שלנו שונים בתכלית. לדוגמה: חוק הפנסיה אומר שרק תוספות שכר מאושרות לעובדי המדינה יכולות להיכלל לצורך חישוב הפנסיה. מכאן שתוספות

מר בית-דגן:

מיוחדות שלנו אי-אפשר כלל לדרוש לכלול אותן בפנסיה. ומכיוון שעובדי הרשויות המקומיות אינם עובדי מדינה - עד היום אי-אפשר להחיל עליהם תוספות מיוחדות שניתנות לעובדי מדינה. למה באים עכשיו לדרוש להחיל על עובדי הרשויות המקומיות את חוק המשמעת של עובדי המדינה ולא את הפנסיה שלהם? אנחנו רואים כאמור טעם לפגם בהחלת חוקים על עובדי הרשויות המקומיות שאין להם יד בקביעתם. ואנחנו חוזרים ומבקשים מן הוועדה לא למנוע מאתנו אפשרות להגיע לתקנון משמעת סביר משלנו, תוך מ'מ בינינו ובין מרכז השלטון המקומי.

מר ברטל:

למה דרוש תקנון בכלל אם יש כבר חוק שמחייב אותנו? כשיתקן התקנון - תראו אם הוא טוב או לא. והרי מר מליון אומר שהמ'מ יסתיים תוך חודשיים-שלושה.

ב.צ. קשת:

קרו כאן היום כמה דברים מוזרים.

ראשית - החוק הזה לא בא ביזמת ועדת הפנים, ואף לא ביזמת של חבר כנסת זה או אחר. זוהי יזמה של הממשלה. ואני סברתי שהממשלה, כשהיא מגישה הצעת חוק, בודקת אותו עם כל הנוגעים בדבר. כיצור זה קרה שהממשלה שכחה שיש ארגון יציג של אלפי עובדי הרשויות המקומיות? אני מבין שעם מרכז השלטון המקומי כן דיברו. וזה מוזר.

שנית, לא שמענו עד כה מפי אנשי מרכז השלטון המקומי את הטענה הזאת שמתנהל מ'מ. למה?

שלישית, ארגון יציג של עובדים צריך לדעת לעקוב אחר הצעות חוק בענייני עובדים גם אם הממשלה לא מפנה אליהן את תשומת לבו. לא ייתכן שוועדה של הכנסת תשמע: איננו יכולים להעיר לחוק כי איננו מכירים אותו.

אני אינני נלהב לדחוק את הקץ. ואם אומרים לנו שדרושה שהות כדי לסיים את המ'מ על התקנון - איננו צריכים למהר כאן ולסיים את החוק. אינני מבין את מר ברטל הטוען שלא צריך להחיל חוק של עובדי המדינה על עובדי הרשויות המקומיות, כשהנזימוק שהביא להצדקת טענתו מוכיח דווקא ההיפך. אם חוק הפנסיה איננו בסדר - לדעת זהו מחדל של נציגי העובדים שאינם עומדים על שלהם. לפני זמן מה ניסיתי לפעול להחלת חזאים שחלים על עובדי המדינה גם על עובדי הרשויות המקומיות, והיה זה נציג עובדי הרשויות המקומיות שסירב, גם אם מדובר היה בהטבות, משום שטען שגם לגבי עובדי המדינה לא צריך הדבר לחול.

מכל האמור אני מציע ליו"ר הוועדה לדחות את הדיון בחוק הזה, לתת שהות לצדדים לסיים את המ'מ ביניהם. הייתי מבקש רק לשמוע את דעתו של מר מליון, האם גם בעיניו המסך הדיון בחוק סותר את המ'מ הזה.

א. גיבלבר:

הצעת החוק הוגשה לנו ע"י משרד הפנים, ואני בקשת שיוזמנו נציגי העובדים כדי שיחוו את דעתם, כי בהם אנו דנים. היום אני שומע שנציגי העובדים אומרים כי עניני המשמעת צריכים להסתדר קודם כל בהסכם הקיבוצי בין העובדים והרשויות המקומיות, משום שהתקשי"ר לא חל עליהם כלל. הם הביעו אפוא את דעתם, ואינני מבין את הרוגז שהעורר כאן.

אני כשלעצמי אינני מתנגד לשמוע נציגים של ועדי עובדים ספציפיים גם נוסף לנציגי הסתדרות הפקידים. זה

א. גיבלבר:

לא נורא. יחד עם זה, אני מבקש לשמוע ממשרד הפנים האם הוא מוכן לוותר על החוק ולסמוך על ההסכם הקיבוצי או לא. אם לא - נצטרך להחליט כיצד לנהוג בחוק שהממשלה הביאה לנו ביזמתה היא.

י. בארי:

לי נראה שאנחנו מציבים את העגלה לפני הסוס. ענין תקנון המשמעת נגדר להקמת בי"ד למשמעת, ולא להיפך. כי בחוק הזה נאמר שבמקום שיוקם בי"ד למשמעת יחול גם חוק המשמעת של עובדי המדינה. נדון אפוא קודם כל בענין הקמת בי"ד למשמעת, ואח"כ נחליט מה אנו מחילים כחוקת משמעת.

היור' י. ארידור:

השאלה איננה אם מעמידים את העגלה לפני הסוס או לאיפך, אלא השאלה היא מה כאן הסוס ומה העגלה. ואני מציע שנשמע עכשיו את נציגי משרד הפנים ואת מר מליון.

ז. מליון:

הממשלה החליטה לחוקק חוק מיוחד בדבר בתי-דין למשמעת ברשויות המקומיות, מתוך הנחת יסוד שהענין לא יוסד בבתי-דין משמעתיים של נציבות שירות המדינה. זהו עקרון היסוד, ואני מבין שכך נתקבל הדבר גם בקריאה ראשונה בכנסת. כלומר, כאן מדובר על הקמת בתי-דין למשמעת לרשויות המקומיות בנפרד.

בחוק שירותי הכבאות למשל כתוב ששר הפנים יקבע בתקנות גם סדרי משמעת בענין כבאות. ואכן, ביקשנו ממשרד הפנים לפרסם תקנון כזה שיכלול גם עניני משמעת. המשרד הודיע לנו שאין הוא מוסמך לעשות זאת, וביקש שאנחנו נעשה את זה במסגרת ההסכמים הקיבוציים. ניהלנו אפוא מו"מ עם מרכז הסתדרות הפקידים על העקרון. הוא נתקבל על דעת שני הצדדים, שאמנם יהיו בתי-דין למשמעת ברשויות המקומיות. הגענו להסכם בנקודות רבות. יחד עם זה, אנחנו בהחלט רוצים שהסכם כזה, שמחייב הרבה גורמים והרבה דברים, יעוגן גם בחוק.

היור' י. ארידור:

האם נכון הבנתי כמסקנה מדבריך שצריך קודם כל להיות הסכם, ואח"כ חוק?

ז. מליון:

אנחנו מציעים ששר הפנים יקבע תקנות באישור ועדת הפנים של הכנסת, על דעת הארגונים היציגים של העובדים ושל הרשויות המקומיות. אנחנו רק מבקשים שהתקנות של שר הפנים לא יהיו חלושות מהסכם שיחקבל.

היור' י. ארידור:

השאלה היא אם עמדת מרכז השלטון המקומי זהה לעמדת ההסתדרות שצריך להמתין לסיום המו"מ ביניהם, ועד אז לא לטפל בחוק. או שמא צריך להחליט עכשיו לקבוע חוק, אפילו בצירוף התוספת הזאת שאתה מציע?

ז. מליון:

אני בעד החוק, בשינויים שאנחנו מציעים. אנחנו רק מבקשים שכאשר התקנון עפ"י החוק הזה יפורסם - הן יהיו על דעת או בהתייעצות עם שני הצדדים. לא צריך לעכב את החוק, אלא להחליט על הקמת בתי-הדין. יחד עם זה, את חוק המשמעת של עובדי המדינה אינני מזכיר כאן כלל. אני מדבר על הקנות של שר הפנים.

מר רותם: אין לנו שום התנגדות לדחות את החוק עד לאחר סיום המו"מ. אני רוצה רק להעיר שישבנו בשעתו גם עם נציגי ההסתדרות...

היו"ר י. ארידור: אני מקבל את העמדה המשותפת של משרד הפנים ושל ההסתדרות בנושא זה, האומרת לדחות את הדיון בחוק. אני רוצה רק להעיר למשרד הפנים: לא ייתכן שתגישו לקריאה ראשונה חוק בכנסת, ואח"כ תמליצו להעבירו לוועדה ותדרשו בוועדה לזרז את הדיון בו, וכל זה מבלי שיהיה ידוע לכם מהי עמדת ההסתדרות ומבלי לתאם את הדבר איתה, וכאשר אתם שומעים את עמדת ההסתדרות - אתם מקבלים אותה ומסכימים לדחות את הדיון. עי"כ גרמתם לבזבז זמנה של הכנסת ושל ועדת הפנים, ואני רואה בחומרה רבה את התנהגות משרד הפנים בענין זה. אני מציע אפוא פורמלית שהדיון בחוק זה יידחה עד לאחר שמשרד הפנים יודיע לנו שהוא מבקש לדון בו.

ב.צ. קשת: לא. אני מציע לקבוע מועד: שהדיון בחוק הזה יידחה לשלושה חדשים.

היו"ר י. ארידור: אני מקבל את ההצעה: נדחה את הדיון בחוק הזה לשלושה חדשים. עד אז נקבל את התקנון.

נ. אליעד: אני תומך בהצעה. ברגע שמביאים לידיעתנו שיש מו"מ אקטיבי בין הצדדים - אנחנו צריכים לאפשר לצדדים לסיים אותו. גם אני תומך אפוא בוחיית הדיון, בחוק לתקופה מוגדרת, ועד אז יסתיים המו"מ. ואני מצטרף לכל דברי היו"ר על משרד הפנים.

היו"ר י. ארידור: אני גם אכתוב בענין זה לשר הפנים.

י. בארי: עד היום לא שמעתי את נציגי ארגון המשפטנים של הרשויות המקומיות, והייתי רוצה לשמוע גם את דעתם.

לי נראה שאנחנו צריכים להחליט בראש וראשונה אם יש או אין צורך ברשת של בתי-דין למשמעת ברשויות המקומיות. מבחינה זאת אמר בצדק היו"ר שמליאת הכנסת קיבלה את החוק בקריאה ראשונה, ואני אינני רואה הצדקה לעכב את הדיון בו. אני יכול להבין למה לא צריך לחוק להיכנס לחוקף מיידי. אבל אין כל הצדקה לדחות הכרעה בשאלה העקרונית אם דרוש או לא דרוש בי"ד למשמעת. על הפרטים, כאמור, אם להחיל על עובדי הרשויות המקומיות את חוק המשמעת של עובדי המדינה או לא - על כך אפשר לדבר בנפרד.

היו"ר י. ארידור: השאלה איננה אם צריך או לא צריך בתי-דין למשמעת ברשויות המקומיות. השאלה לגבי ועדת הפנים היא סוציודורלית.

א. גיבלבר: אני מציע שלא נחריף את אי-ההבנה שהיתה כאן. הרי גם נציגי העובדים אומרים שאין להם התנגדות שיהיה חוק למשמעת, אלא מבקשים לדחות את הדיון בחוק עד לאחר סיום המו"מ, שיסתיים תוך חדשים-שלושה, מו"מ שהוזמן למעשה ע"י משרד הפנים. אני תומך אפוא בהצעה לדחות את הדיון

א. גיבלבר:

בחוק זה לחדשיים שלושה, ולא להחמיר; לא לכתוב מכתבים למשרד הפנים.

מר וירשובסקי: גם אם יהיה הסכם - יש צורך בחקיקה.

היור' י. ארידור: על כך אין ויכוח. אלא שמציעים לרונן בכל הקומפלקס כעבור שלושה חודשים.

מר וירשובסקי: הייתי מבקש גם לזכור שהעקרון של החלת חוק שירות המדינה (משמעת) על עובדי הרשויות המקומיות קיים בחוק הישראלי למעשה משנת 1963.

נ. אליעד: בסעיף המשמעת אני מבין שצריך לחכות עד לסיום המוס'ם האמור. אבל למה באמת לא נוכל לסיים בינתיים בסעיף הראשון, בשאלה אם צריך או לא צריך להיות בי'ד ארצי וכו'?

ב.צ. קשת: אם מאפשרים להם לסיים את המוס'ם - תן להם לסיים אותו עד הסוף.

ז. מלינון: אנחנו מבקשים לזרז את החוק ולרונן בו, כי אין שום סיבה לדחות אותו כאן. מה גם שעל עקרונות החוק אין חילוקי דעות.

היור' י. ארידור: אני מעמיד להצבעה את ההצעה שהדיון בחוק הזה יידחה בוועדה למשך שלושה חודשים. אם התקנון יהיה מוכן לפני חום שלושה חודשים - נקדים את הדיון.

מחליטים: לדחות בחוק יתקיים בוועדה לא יאוחר מבעוד שלושה חודשים. נציגי מרכז השלטון המקומי יודיעו לוועדה על מהלך המוס'ם ועל סיומו.

מר רוטם: אני מצטער על ההערות של היור' כלפי משרד הפנים בקשר להסכמתנו לדחות את המשך הדיון לפי בקשת נציגי העובדים. החוק הזה הוגש ע"י משרד הפנים אחרי שישבנו עם נציגי ההסתדרות.

היור' י. ארידור: למה הסכמתם אפוא לדחיה?

מר רוטם: קיים חוק עיריות, ובו יש הוראות בקשר לפיטורי עובדים. בינתיים הוקמו בחי'דין למשמעת בעיריות ירושלים ות"א, והיה חסר ההקשר של פסקי-דין אלה לחוק הקיים. היום אי-אפשר לפטר עובד שבי'הו למשמעת של עיריית ת"א החליט לפטרו מבלי לחזור על כל הפרוצדורה הקיימת בפקודת העיריות. לאור מקרים שונים שקרו בא היועץ המשפטי לממשלה והציע לנו לתקן את

מר רותם:

פקודת העיריות שנוחנת את הסמכות לרשויות המקומיות להקים בי"ד למשמעת, ועי"כ לקטור גם את החוק הקיים לכך. את זה הבאנו לכנסת. כשהצעה הזאת הועלתה, ישבנו במרכז השלטון המקומי יחד עם נציגי ההסתדרות, והם העירו את הערותיהם, והמסגרת הזאת נראתה להם. לכן, מה שכתוב שם שאנחנו צבקש להתאים את חוק המשמעת לעובדי המדינה - כל זה אמור על כך שאח"כ נשב עם נציגי העובדים כדי להתאים את הנוסח, וזה נתקבל בלי התנגדות. כאן בוועדה הוצעו מספר הצעות חדשות: בדבר בי"ד משמעתי כחובה, בדבר בי"ד איזורי וכו'. כשנציגי ההסתדרות באו ואמרו: בלאו הכי פטיים את המד"ט צעוד חדשים-שלושה - לא ראינו סיבה להתנגד לדחיה, לאחר שהחוק הזה חיפה בלאו הכי זמן רב כל-כך. זה היה הנימוק להסכמתנו לדחיית הדין. לא הייתה כאן שום פגיעה בכנסת, ולא בזכויות זמנה. אלא לאחד שהוצעו כאן שינויים עקרוניים בחוק - יהיה זה רק הוגן לאפשר לנציגי העובדים שהות לעיין בהצעות.

י. בארי: אני רוצה להפנות את תשומת לבכם לכך שבעיריית ת"א ביה"ד למשמעת משותק כבר זמן מה, ועקב הדחיה הזאת הוא ימשיך להיות משותק.

2. דיווח של ח"כ יוסף תמיר על ביקור המשלחת הפרלמנטרית בארה"ב

י. תמיר: לפני שאדווח על הביקור בארה"ב אני מבקש להביא לתשומת לבם של חברי הוועדה את הדברים הבאים בענין בני-ברק:

במשך השנה הקודמת והשנה הזאת פניתי במכתבים למשרד הפנים ובשאלחות לשר בקשר למיזנהל המקומי בבני-ברק, בעיקר בכל הנוגע לחוקי האקולוגיה ואי-קיום חוק התכנון והבניה. קיבלתי מספר תשובות, הן באופן פרטי והן מעל בימת הכנסת. לצערי המצב בבני-ברק לא השתפר; העיר הפכה למזבלה אחת גדולה. עכשיו אני שומע שפרץ סכסוך חריף בין משרד הפנים, הממונה על המחוז ועיריית בני-ברק, כשהממונה על המחוז מתקף באיומים על חייו. ואני מביע את מורת רוחי מן ההשלמה עם תופעה כזאת. אנחנו חייבים להתגייס קודם כל לשמור על החוק ועל הסדר והמיזנהל החקין במדינה. אני חושב שמשרד הפנים עושה עבודה טובה בענין זה, ועומד על משמר האינטרסים של המדינה ושל השלטון המקומי.

מה שנוגע לביקור בארה"ב - שליחותה של משלחת הכנסת נחלקה לשלושה חלקים: (1) הביקור בגבעת הקפיטול, שארץ יומיים; (2) הפגישות עם הנשיא פורד ועם קיסינג'ר; (3) היותנו אורחים של חיל-האוויר האמריקאי.

מה שנוגע לפגישה עם פורד ועם קיסינג'ר - הפגישה עם קיסינג'ר, שנועדה להימשך חצי שעה, נמשכה כשעה וחצי, ויורה לשרשי הענינים שלנו. חברי המשלחת הציגו בפניו כל אחד את עמדותיו העקרוניות, ובגילוי מלא. בשיחה עם קיסינג'ר התברר שעומד לפנינו אדם שהניסח היהודית מפעמת בו. זהו אדם דיאליטי, שמכיר את המציאות טוב יותר ממה שטברנו. הוא קר-רוח, בעל מוח אנליטי, אפילו פשטני. הוא איננו שוגה באשליות לגבי הדטנט, לגבי המצב בעולם והשלום בישראל. הוא מכיר את המצב במדינה שלנו לפני ולפנים. אין לו פתרון, ואין לארה"ב פתרון. אני כשלעצמי מעולם לא הייתי בין הניצים הגדולים, אבל אני אומר לכם: המדיניות הגלובאלית של ארה"ב באיזור הגיעה למבוי סתום, כשהקו המנחה את ארה"ב כרגע הוא קו של בריחה מעימות עם ברית"ם בכל מחיר. זהו הפירוש של הדטנט כיום, וברית"ם מנצלת זאת במלוא העוצמה, ולוחצת על ארה"ב. לארה"ב אין תמיכה מאסיבית במערב-אירופה היושבת שאננה ודשנה וחוששת לשמך הכלכלי שלה.

י. תמ"ר:

חבר אחד שלנו שאל את קיסנינגר: נניח שנוותר על הגולן, על יהודה ושומרון ואפילו על ירושלים. האם תהיה אז נורמליזציה ויהיה שלום? - אינני יכול להגיד לכם מה הוא השיב. הוא הודה שמדיניות השלבים הגיעה לקיצה, והוא חוזר והדגיש (במידה שיש לכך ערך כלשהו) שהאדמיניסטרציה עומדת איתן על כל מה שהתחייבה לישראל מבחינת הסיוע הצבאי והכלכלי.

המסקנה שלי היא שכל מה שארה"ב

יכולה לתת לישראל מעצמה, משלה, כשותפה - היא תעשה. יש שם תודעה דמוקרטית פרו-ישראלית גדולה מאד. זהו הרושם. אבל מה שארה"ב יכולה להוציא מן העולם העוין לנו, לרכך אותו או להשיע עליו - בכך היא חלשה מאד, בעיקר בשנת הבחירות.

יש שם רגישות רבה מאד לכל התערבות בחוץ, שיכולה להביא לניצוץ כלשהו של מלחמה. והקומוניזם הבינלאומי יודע לבצל זאת עד תום.

הפגישה עם קיסנינגר הסתיימה בהרגשה

די כבדה, הרגשת בנגלה-דש והפקרתה. לכן הגעתי למסקנה: הערבים כנראה החליט לחסל את המדינה בכל מחיר, אפילו תתן להם כל מה שאתה רוצה. והם חילקו ביניהם את התפקידים. בוועידת רבאט החליטה שהניצנים שלהם - לוב, עירק וסוריה - יתכוננו למלחמה ויקבלו נשק מבריה"מ (והם מקבלים נשק, בכמויות פנטסטיות), ואילו על סאודאת הוטל התפקיד לקנות נשק במערב - מאיטליה, גרמניה, צרפת, אנגליה וארה"ב.

נ. אל"ע: כל זה תוכנן בדבאט?

י. תמ"ר:

לדעתי. בסך הכל הם קיבלו בארבע

שנים נשק ב-14,5 מיליארד דולר, כולל חשתיית - רכב ומחסנים וכו'. ולפי דברי שר החוץ שלנו הסכום יגיע תוך זמן קצר ל-20 מיליארד. ועל סאודאת הטילו להכניס טריז בין ארה"ב וישראל. סאודאת אמר בטלביזיה האמריקאית: איננו רוצים מכם שום דבר; אנחנו רק רוצים ב"טיפול שווה" כזה שמקבלת מכם ישראל - וזה קצת מאד לאמריקאים, אם כי אני מוכרח להגיד שסאודאת לא הצליח בזה כפי שהתקבל כאן הרושם, אבל זרע זרע מסויים. (הוא הצליח הרבה יותר במפלגה הסוציאליסטית בלונדון).

אם תהיה מלחמה - כל הערבים יתאחדו,

סאודאת ואסד וקדפי וכולם. התפקיד של בריה"מ הוא אכזרי ביותר. זה הרושם שקיבלתי מן האדמיניסטרציה.

עכשיו לרושם מן הביקור בקונגרס.

מלכתחילה חשבתי שאנו נוסעים לארה"ב כעוד משלחת אחת. אבל קבלת-הפנים שחיכתה לנו שם הייתה רגשית עמוקה, אוהדת מאד את ישראל. יש עכשיו חידוש נוסף בארה"ב: הקבוצות האתניות בקונגרס מתגבשות עכשיו כיהודיות עצמאיות; הכושים, האירים, היהודים, האיטלקים והיווניים. היהודים מעולם לא הצהירו כל-כך על יהדותם כפי שעושים זאת עכשיו בקונגרס. 30 שעות רצופות היינו שם בסרט-נע פוליטי, והיתה לנו חוויה חיונית מרגשת של יחס חם ואוהד לישראל. אם כי גם שם יש גבישי שוחד, לחץ ואמצעים בלתי כשרים, ואף שמענו על ערבים שקנו שם קולות וכו'. אבל יש גם גיילויים מרשימים, כמו מצד צ'רלס פרסי שחשקנו בשעתו שבער לצד הערבי.

היינו כאמור גם אורחי חיל-האוויר

האמריקאי. העמידו לרשותנו מטוס-סילון שטסנו בו שלושה ימים מבטיס לבטסיס, ושמענו פרטי-פרטים. החלק ה"פטריוטי" של ארה"ב - הצבא, חיל-האוויר - מודאג ביותר מן ההתגברות הפנומנלית של בריה"ב באוויר, בים, ביבשה, בטילים ובגרעין. תוך 10 שנים הם טוענים שברייה"מ תהיה חזקה פי שנים מארה"ב בכמות, וגם באיכות. הכניסו אותנו למרתף-הפיקוד-האסטרטגי של חיל האוויר האמריקאי - ממש סרט של מדע-דמיוני. והתחילו לספר לנו מה קורה בעולם. מי שלא ראה את הדברים האלה - איננו יכול לתאר לעצמו

י. תמיר:

את האימה התוקפת אנשים למראה מה שצפוי לאנושות מן ההתפתחות הזאת. טילים של 6800 פאונד, עם ראשי-חץ גרעיניים מתפצלים. והרוסים מקיפים עכשיו את ארה"ב משני עבריה בצוללות גרעיניות שאם יופעלו - לא ישאר זכר לחלקים גדולים של ארה"ב. על רקע זה, אגב, היתה גם ההתפתחות של שלזינגר, שטען שארה"ב נוקטת מדיניות של בת-יענה ומפגרת יותר ויותר אחר ההתקדמות של ברית"מ, ולעומתו טען הסנטור קנדי שלא מתקבל על הדעת שתהיה מלחמה. משום כך כנראה גם קבלת-הפנים החמה שזכינו לה אנחנו, כי רואים כנראה בישראל קבוצת-לחץ חזקה לעמדתו של הצבא.

ביקרנו בקייפ-קנדי - ששם מעבדים

עכשיו מטוס-חלל שיצייד את הלוויינים ויחזור לארצה, במקום חללית שהולכת לאיבוד בחלל. ביקרנו בקייפ-קנברל, ששם הראו לנו את הטיטן-3, שיבוא במקום הטיטן-2 המיושן.

מה שנוגע ליהודים - אם היתה לנו

אכזבה בנטיעה זו הרי זה מן העולם היהודי. אמנם, העולם היהודי נסער מאד מהחלטת האו"ם. אבל אין שם דור-המשך ציוני בארה"ב. יש דור-המשך אינטלקטואלי, אבל מתוסכל. היו לנו שש פגישות במשך יומיים עם נציגי הארגונים היהודיים השונים. ההידברות בינינו ובין דור-המשך האינטלקטואלי היתה כמעט בלתי-אפשרית הם פתחו עלינו בהתקפה על הפער החברתי בישראל, על העוני, על צורת קליטת העלייה וכו'. אני כאיש אופוזיציה מצאתי את עצמי במצב לא נוח: לא רציתי לחקוף את הממשלה בנושא זה, ולא יכולתי להגן עליה. במקומי קם בן-אהרון להשיב, והוא שפך קיטונות של דותחין - עד שקמה שם סערה בין 50 המשתתפים שטענו נגד הדברים השטחיים שלו. זהו דור שאין לפי שפה משותפת אחר. לעלות ארצה הם אינם רוצים, ללכת בעקבות דור-הזקנים היהודי שם אינם רוצים - והם מבקרים ומבקרים.

המסקנה: חייבת לקום פקולטה בארץ

לחינוך שליחים, מכל הבחינות: חינוך, הבנה, הסטוריה, ציונות. אחרת אנו עושים רעה למדינת ישראל. משום שגם אם נכון שיש כמה שליחים טובים מאד - הרמה הכללית היא ירודה ביותר. הגא הדין ביחס למטבירים.

הבעיה החמורה ביותר היא בעיית

היורדים. רבע-מיליון יורדים מסתובבים בארה"ב, מהם 100 אלף בני-סורק, ובהם כ-700 נהגי-טקסי. ואנחנו נתנו להם לגיטימציה. בשנות ה-20 וה-30 היינו רואים ביורדים כאלה בוגדים. היום כל אחד מתפאר שהוא יורד מישראל. היום יש אבטלה ואינפלציה בארה"ב, ומתח חברתי, והיורדים שלנו מתחילים להרגיש שם לא טוב, ורוצים לחזור - אבל בתנאי שהמדינה תתן ותתן להם.

לסיכום: ארה"ב נמצאת במדיניות-החוץ

שלה במבוכה נוראה. העם האמריקאי והמנהיגות האמריקאית של הקונגרס הם ידירים גדולים של ישראל. מה זה שווה - זאת שאלה אחרת. בעיית היורדים מישראל היא הבעיה הגדולה שלנו היום בארה"ב, כי הם גורמים בעיות גם בקהילות. ואחת הבעיות החמורות: שינוי ערכים לגבי כל מערכת השליחויות לחו"ל.

אני רוצה להודות לה'כ תמיר על סקירתו. כל אחד יסיק ממנה את

הינר י. ארידור:

המסקנות שלו.

בחוק הרשויות המקומיות (מס' 20)

נרון בישיבה הבאה. הישיבה נעולה.

(הישיבה בעלה ב-10.20)